

رابطه تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات بر ارزش های فرهنگی - آموزشی (مورد مطالعه: اداره امور مالیاتی شهر اهواز)

هما سجادی پور^۱

نازیلا خطیب زنجانی^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۴/۲۱ تاریخ چاپ: ۱۳۹۹/۰۴/۲۸

چکیده

پیدایش اینترنت در دنیا موجب بروز نسل جدیدی از وسایل ارتباط جمعی در جهان شد که موسوم به عصر نوین شد. گسترش سریع وسایل نوین ارتباط جمعی و افزایش کاربران آن در سطح «دهکده جهانی» الکترونیک و پیدایش جهان مطمئن همراه با تحولات بنیادین در سطح جهان بوده است. قدرت ارتباطات فراملی مناسبات قدرت در جهان تحت الشعاع خود قرار داد به طریقی که که ارزش های فرهنگی، اجتماعی را در گون ساخت. فرهنگ و آموزش هر کشور یکی از اساسی ترین مولفه های هویت و ارزش ها بر آن جامعه است که امروز تحت رابطه قدرت رسانه ها در معرض آسیب قرار گرفته و چه بسا ارزش های فردی و اجتماعی را نیز متاثر نماید. امروزه رسانه ها در دنیا، فکر، فرهنگ، رفتار و درحقیقت هویت فرهنگی انسان ها را القا کرده و رابطه قابل ملاحظه ای بر فرهنگ عمومی جوامع بر جای می گذارند. رسانه ها می توانند در تغییر الگو و سبک زندگی انسانها موثر باشند و همچنین در ارتقای فرهنگ و معنویت در میان انسان ها نقش داشته و آنها را خوشبخت تر کنند. هدف از این پژوهش بازنمایی بنیان های فرهنگی و ارزش ها و هنجارهای حاکم بر جامعه است که تحت رابطه ارتباطات و تکنولوژی های نوین ارتباط جمعی ارزشهای انسانی، خانوادگی، اخلاقی و مذهبی در حال تغییر و دگرگونی است. پژوهش حاضر با هدف رابطه تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات بر ارزش های فرهنگی - آموزشی صورت گرفت. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از نظر روش در زمره تحقیقات توصیفی - پیمایشی قرار میگیرد. جامعه آماری تحقیق حاضر کلیه کارکنان ساختمان ستادی امور مالیاتی در شهر اهواز به تعداد ۶۲ نفر می باشد. ابزار گردآوری در این پژوهش، پرسشنامه استاندارد می باشد که پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰,۹۱۵ تایید شد. جهت تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده از نرم افزار مدلسازی معادلات ساختاری $pl3$ استفاده گردید. نتایج پژوهش نشان داد که زیرساختهای تکنولوژی بر فردگرایی، اجتناب از عدم اطمینان و فاصله قدرت رابطه معنی داری دارد. همچنین پذیرش تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات بر صداقت و فاصله قدرت رابطه دارد.

واژگان کلیدی

تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات، نوآوری، عملکرد

^۱ کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه پیام نور بین الملل، واحد گرجستان، گرجستان (نویسنده مسئول):

(homasajadipoor@gmail.com)

^۲ دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، ایران

مقدمه

سرعت فزاینده تغییرات در تکنولوژی های امروزی از یک سو و تغییر در نحوه خدمت رسانی و مدیریت رقابت بین اداره ها از سوی دیگر باعث شده است که اداره ها به شدن به دنبال کسب مزیت های رقابتی جدید برای برتری بر رقبا باشند. تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات عامل اصلی توسعه جامعه جهانی است (اخوان آق قلعه و اسکندرپور، ۱۳۹۸) امروزه تکنولوژی های اطلاعات و ارتباطات، بخش مهمی از زیرساخت های ملی هر کشور هستند. (گانجو^۱ و همکاران، ۲۰۱۶) بی شک تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات، یکی از رابطه گذارترین تکنولوژی های در عصر گذشته بوده اند. (ساندرز^۲ و همکاران، ۲۰۱۷) تکنولوژی اطلاعات، روش زندگی افراد را تغییر داده است. (صالحان^۳ و همکاران، ۲۰۱۸) آموزش، بهداشت، صنعت و تولید، تجارت، بانکداری، خدمات و حتی نحوه گذاران اوقات فراغت و سرگرمی ها همه تحت الشعاع آثار و تغییرات این تکنولوژی قرار گرفته اند. تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات به عنوان یکی از رابطه گذارترین تکنولوژی های پیش روی ساکنان کره خاکی، در جهت تقویت زیرساخت های توسعه پایدار و اصلاح و تنظیم سامانه های هدایت و کنترل نیازهای مختلف جامعه بشری شمرده شده است. (آقای خالیدی، ۱۳۹۷) اولتین و همکاران در سال ۲۰۱۴، در تحقیق خود بیان کردند که در محیط رقابتی، تغییر مداوم نیازمند اجراء، توسعه و بهبود قابلیت های تکنولوژی اطلاعات هست. آن ها در تحقیق این طور بیان نمودند که تکنولوژی اطلاعات یک منبع ضروری برای بهبود عملکرد اداره ها محسوب می شود. (اولتین^۴ و همکاران، ۲۰۱۴) تکنولوژی اطلاعات الگویی را برای افراد و واحدهای کاری فراهم میکند تا آنها را قادر سازد که مشکلات را به صورت اداره ی حل نمایند. (دانمینگ^۵ و همکاران، ۲۰۰۸) استفاده از پتانسیل های موجود در نهادهای دولتی و خصوصی در این حوزه، نسبت به استفاده بهینه از قابلیت های این تکنولوژی در جهت کاهش تقاضاهای بی رویه در جاهایی که صرفه جویی هوشمندانه صورت نمی گیرد، اقدام نمود. گستره کاربرد و رابطه ات اطلاعات در ابعاد مختلف زندگی امروزی و آینده جوامع بشری به یکی از مهم ترین مباحث روز جهان مبدل شده و توجه بسیاری از کشورهای جهان را به خود معطوف کرده است. کشورهای در حال توسعه و از جمله ایران با موانع ساختاری عمده ای در همسویی با این تحول دوران ساز قرار دارد (محمودی و همکاران، ۱۳۸۹).

تکنولوژی اطلاعات باعث ایجاد مشاغل جدید، صنایع نوین و خلاقیت های پیاپی شده و تغییرات عمده در روش زندگی پدید آورده است. نزدیکی روز افسون مردم جهان به یکدیگر، تعامل فرهنگ ها و ... نمونه هایی از این پیامدها است. اما در عرصه جهانی شدن این تکنولوژی ها رابطه ات فرهنگی خاصی در جهت مصرف و الگوهای مصرفی داشته است. از طرفی جهان امروز در معرض بزرگ ترین تغییرات تاریخ بشر قرار گرفته است. تغییرات سریعی که فرصت فرهنگ سازی

¹ Ganju

² Sanders

³ Salehan

⁴ Oltean

⁵ Danming

و هنجاری شدن، جامعه پذیری و انطباق با شرایط اجتماعی را فراهم نمی سازد. تغییرات به قدری سریع است که به قول بوردیو، شخص فرصت تعامل ذهنی و فکری با آن را ندارد. (بومن^۱، ۲۰۰۲)

تکنولوژی های اطلاعات و ارتباطات پیشرفت کرده اند و این پیشرفت به بخشهای دیگر همچون بخشهای اقتصادی و اجتماعی فرهنگی سرایت کرده است. (لشگری^۲ و همکاران، ۲۰۱۷) یک فرض ثابت در بیشتر مطالعات فرهنگی در زمینه سیستم های اطلاعات این است که فرهنگ همچنان ثابت است و تغییر نمی کند. (گالیوان^۳ و همکاران، ۲۰۰۵) گرچه فرهنگ ها در کوتاه مدت ثابت هستند. (کومر^۴ و همکاران، ۲۰۱۶) تغییر فرهنگی به عنوان یک نتیجه از مجموعه ای از عوامل مختلف مانند مهاجرت، رسانه های جهانی و دیگر روندهای اجتماعی و تکنولوژیکی می باشد (گانجو^۵ و همکاران، ۲۰۱۶). دیدگاه جامعه شناختی جهانی شدن بر این عقیده است که ارزش های فرهنگی در سراسر جهان به طور پیوسته در حال تغییر است (چوی^۶ و همکاران، ۲۰۱۵). از نظر تئوری جبرگرایی تکنولوژیکی، تکنولوژی یک جامعه ساختار اجتماعی و ارزش های فرهنگی آن را تعیین می کند (صالحان^۷ و همکاران، ۲۰۱۸). تغییر هر یک از جنبه های فرهنگی موجب تغییر جنبه های دیگر فرهنگ می شود. همان طور که پرتاب سنگ بر سطح آب راکد، رکود آب را برهم می زند و امواج حاصل از آن تا جایی که نیروی اولیه برخورد سنگ با آب پایان نیافته پیش می رود هر عامل تازه وارد فرهنگی نیز اثری موج مانند بر پدیده فرهنگ می گذارد. البته با این تفاوت که هر نوآوری فقط تا جایی پیش می رود و گسترش می یابد که تغییرات یا نوآوری های دیگر، چه خود به خود و چه عمدانه و هدف مند در مقابل آن قرار نگرفته باشد (آقای خالدي، ۱۳۹۷).

با وجود روابط پیچیده بین تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات و ارزشهای فرهنگی، تحقیقی که به بررسی روابط بین این دو متیر پرداخته باشد، در داخل کشور به چشم نمی خورد. از این رو با توجه به اهمیت مساله و خلاء تحقیقاتی موجود، سوال اصلی در پژوهش حاضر این است که آیا تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات بر ارزش های فرهنگی - آموزشی رابطه دارد؟

ادبیات نظری

تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات

انسان همواره در پی پیدا کردن راهی برای انتقال اطلاعات و ارتباطات با هموعان خود بوده است (گله داری و باتمانی، ۱۳۹۷). عصر تکنولوژی اطلاعاتی و ارتباطی مجموع وسیع و متنوعی از تکنولوژی هاست که برای برقراری ارتباط بین انسان ها و نیز تولید، انتشار، نگهداری و بازیابی اطلاعات به کار می رود. این تکنولوژی ترکیبی از سخت افزار و نرم افزار

¹ Bouman
² Lashgari
³ Gallivan
⁴ Kummer
⁵ Ganju
⁶ Cui
⁷ Salehan

رسانه‌ها و حتی سیستم‌های پخش و توزیع اطلاعات و محتوا را شامل می‌شود. (آقای خالیدی، ۱۳۹۷) تکنولوژی‌های فوق با رواج دستگاه‌هایی نظیر تلویزیون، رادیو، کامپیوتر شخصی، تلفن، ماهواره‌های ارتباطی و مخابراتی و اینترنت را شامل می‌شود که با ترکیب این‌ها با هم در عصر کنونی به دیجیتالی‌شدن این تکنولوژی‌ها انجامیده است. صنایع، بازار-های جهانی سخت افزاری و نرم افزاری در سایه تغییر سیاست‌های خود به گسترش جغرافیایی محصولات خود دست می‌زنند با اتصال دستگاه‌های ارسال و دریافت به یکدیگر، جوامع را به شبکه‌هایی فرامرزی و درهم تنیده از تولید - کنندگان، توزیع کنندگان و مصرف کنندگان اطلاعات و خدمات و محتوای ارتباطی تبدیل می‌کنند.

ظهور تکنولوژی پیشرفته‌ی ارتباطات نقش اصلی را در به وجود آوردن جامعه شبکه‌ای جهانی داشته است گویی یکی از نتایج مهم شبکه‌ای شدن ارتباطات اجتماعی در مقیاس محلی و جهانی تحول مفهوم زمان و مکان است. بر این اساس مهم نیست که یک فرد در کجا زندگی می‌کند کل جامعه انسانی در حیطه قلمرو صنعت جهانی ارتباطات می‌باشد (آقای خالیدی، ۱۳۹۷). تکنولوژی اطلاعات به تکنولوژی مورد استفاده و توسعه تکنولوژیها و محصولات جدید اشاره دارد. (گاتینگتون^۱ و همکاران، ۱۹۹۷) تعاریف متعدد و گوناگونی از "تکنولوژی اطلاعات" در متون علمی و مقاله‌های دانشگاهی ارائه شده است. بتز (۲۰۰۳) تکنولوژی اطلاعات را فراتر از دانش تولید و فرآیندهای آن به شمار می‌آورد. به اعتقاد وی تکنولوژی اطلاعات آمیخته‌ای از دانش، مهارت و تواناییهای فنی است که دارنده خود را قادر می‌سازد تا جهان طبیعت را تغییر دهد (فدریک^۲، ۲۰۰۳) فال^۳ و همکارانش (۲۰۰۱) تکنولوژی اطلاعات را نوعی دانش کاربردی میدانند که در قالب مصنوعات چون ماشین آلات و دستگاهها، قطعات، محصولات و سیستمها متبلور می‌شود (فال^۴ و همکاران، ۲۰۰۱).

امانوئل کاستلز تعریف جامعی از تکنولوژی ارتباطی و اطلاعاتی ارائه داده است تکنولوژی ارتباطی و اطلاعاتی، مجموعه‌های، همگرا از تکنولوژی‌ها در میکرو الکترونیک‌ها، کامپیوتینگ (شامل ماشین‌ها و نرم افزارها) ارتباطات راه دور، مخابرات و پخش و الکترونیک‌های نوری هستند. تکنولوژی‌های ارتباطی و اطلاعاتی جدید از دو بخش تکنولوژی ارتباطی (اعم از جدید و قدیمی مثل تلفن، فکس، تکنولوژی‌های پخش، ماهواره، تلویزیون کابلی، کابل‌های نوری پهن باند و غیره) و تکنولوژی‌های اطلاعاتی (کامپیوترها، نرم افزارها و ...) تشکیل شده است. هم‌چنین کاستلز ویژگی‌های عصر اطلاعات‌گرایی و وضعیت جوامع، مناسبات و تولید روابط انسانی را در این عصر با چندین رویکرد زیر بررسی می‌کند: اطلاعات‌گرایی، جوامع اطلاعاتی، اقتصاد اطلاعاتی، اقتصاد جهانی، کار در اقتصاد اطلاعاتی، اشتغال در اقتصاد اطلاعاتی، مکان در عصر اطلاعات‌گرایی و زمان در عصر اطلاعات‌گرایی. (محمودی و همکاران، ۱۳۸۹)

¹ Gatignon

² Federick

³ Phaal

ارتباط تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات با آموزش

وسیله ای برای ذخیره سازی، پردازش و ارایه اطلاعات است که بصورت الکترونیکی و مبتنی بر تعدادی رسانه می باشد. فناوری اطلاعات بعنوان یک رویکرد نوین، در نقش مکمل نظام آموزشی بهبود کیفیت تدریس، تنوع بخشیدن به شیوه های تدریس آموزش مستمر و خودکار - کوتاه نمودن زمان آموزش، کوتاه کردن دوره، توجه به استعداد های فردی، انفرادی کردن آموزش و مقابله با مشکلات آموزش جمعی عمل میکند. تکنولوژی اطلاعات پارادایمی است که در تغییر و تحول آموزش و پرورش نقش اساسی و پایداری داشته و دارد. این پارایم برای تعیین روش های انجام امور آموزشی به شیوه ای تکرار شونده و پیشرونده بکار می رود. (نظری و آذری، ۱۳۹۳).

زیر ساخت تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات

زیر ساخت مجموعه ای به هم پیوسته و متشکل است و با نیروی همساز عمل میکند و بر جامعه انسانی اثراتی ویژه برجای میگذارد (لک و همکاران، ۱۳۹۰). در حقیقت زیر ساخت، مفهومی عام برای بسیاری از فعالیتها است. با اندکی احتیاط میتوان گفت که هر چیزی زیر ساختی دارد، مثلاً سلول به عنوان کوچکترین عنصر حیات و ساختمان موجود زنده دارای عناصر زیر ساختی سیتوپلاسم، هسته و غشای سلولی است. پول، نیروی انسانی، مواد و تجهیزات زیرساختهای لازم برای توانمندسازی پلیس هستند، نظام اطلاع رسانی و فناوری اطلاعات نیز زیر ساخت مربوط به خود را دارند. در فاصله سالهای ۱۹۷۹ - ۱۹۷۱، برخی مطالعات اساسی درباره زیر ساخت اطلاعات توسط یونسکو و اداره های مشابه بین المللی و سپس توسط افرادی نظیر انکبو (۱۹۸۹) صورت گرفته است. یافتن تعریفی دقیق از زیر ساخت اطلاعات یا فناوری اطلاعات در میان مطالعات انجام شده کار ساده ای نیست. هنوز تعریفی جامع و دقیق از مفهوم زیر ساخت اطلاعات یا فناوری اطلاعات به دست داده نشده است این مفهوم معمولاً با بیان عناصر تشکیل دهنده زیر ساخت مورد نظر تعریف شده است. احتمالاً آترنون (۱۹۹۷) تنها کسی است که تعریف روشنی از زیر ساخت اطلاعات ارائه داده است به تعبیر او، زیر ساخت اطلاعاتی تواناییهای اداره ی در دسترسی به اطلاعات و همچنین انتقال اطلاعات به منظور استفاده عملی از آن است. با توجه به تعاریف ذکر شده برای فناوری اطلاعات و ارتباطات، برخی صاحب نظران عناصر زیر ساخت فناوری اطلاعات را شامل آموزش اطلاع رسانی، سخت افزار و نرم افزار رایانه و ارتباطات راه دور دانسته اند. (لک و همکاران، ۱۳۹۰)

پذیرش تکنولوژی

پذیرش یا عدم پذیرش تکنولوژیهای اطلاعاتی متغیری است که در گستره وسیعی از پژوهشهای مرتبط با نظامهای اطلاعاتی به آن توجه شده و با عنوان «پژوهشهای کاربرمدار» مدتهاست در کانون توجه پژوهشگران این حوزه قرار گرفته است تا فهم بهتری از عوامل رابطه گذار بر نحوه تصمیم گیری کاربران جهت پذیرش یا عدم پذیرش تکنولوژی اطلاعات به دست آید. (جهانگیر و همکاران، ۱۳۹۴)

پذیرش تکنولوژی اطلاعات عبارت است از رضایت قابل شرح و اثبات از به کار بردن سامانه های اطلاعاتی از نظر وظایفی که برای پشتیبانی از آنها طراحی شده اند. (ونکاتش^۱ و همکاران، ۲۰۰۰)

پذیرش، پدیده ای چند بعدی است و مجموعه وسیعی از متغیرهای مهم، مانند ادراکها، اعتقادات، نگرشها و ویژگیهای افراد و نیز میزان درگیری آنان با تکنولوژی اطلاعات را شامل میشود. (چئونگ^۲ و همکاران، ۲۰۰۱) به بیان دیگر، پذیرش تکنولوژی میزان احساسی است که افراد به صورت اختیاری در قصد استفاده از تکنولوژی خاص دارند. از اینرو، پذیرش یا عدم پذیرش عاملی ضروری و تعیین کننده در میزان موفقیت یا شکست سامانه اطلاعاتی است (جهانگیر و همکاران، ۱۳۹۴).

نوآوری تکنولوژی

در یک تقسیم بندی کلی می توان نوآوری را در دو دسته نوآوری فناورانه نوآوری ادرازی دسته بندی کرد. (ماث^۳ و همکاران، ۲۰۱۰) نوآوری فناورانه اشاره به تغییراتی نوآورانه در محصولات و فرایندهای تولید آنها دارد؛ درحالیکه نوآوریهای اداری، بیشتر با تغییر در رویه های انجام کار و یا آنچه امور روزمره اداره نام دارد مرتبط است (گیل^۴، ۲۰۰۹).

تمایز بین نوآوریهای فناورانه و اداری از این جهت مهم است که تمایز میان آنها، تمایز کلی بین ساختارهای فنی و اجتماعی را در اداره مشخص مینماید. درواقع نوآوری فناورانه مشتمل بر نوآوری در فرایند تولید و نوآوری در محصولات است. با این حال منظور از نوآوری فناورانه در مطالعه حاضر، نوآوری در محصولات است که ارائه خدمات و محصولاتی جدید و یا اصلاح محصولات قدیمی با توجه به موارد استفاده آنها های آن و یا ویژگی ها است. در مطالعه ای که ماث و همکاران در سال ۲۰۱۰ در خصوص ارتباط میان نوآوریهای فناورانه و غیر فناورانه بر روی پانصد و پنجاه شرکت در کشور لوکزامبورگ انجام دادند، نتایج دار نوآوری معنی رابطه حاکی از های بازار و اداره ی بر ظرفیت نوآور بودن شرکت است؛ درحالیکه این امر در خصوص عملکرد نوآورانه شرکت مورد قرار نگرفته دتایی دهد، میزان است. همچنین نتایج نشان می نوآوری رابطه گذاری های غیر فناورانه بر موارد فوق، بسته به اینکه شرکت ها در کدام مرحله از فرایند نوآوری باشند متفاوت است (مصلح و همکاران، ۱۳۹۳).

ارزشهای فرهنگی - آموزشی

فرهنگ ها عمدتاً چارچوبی برای رفتار هر فرد (به جای از بین بردن آنها) ایجاد می کنند و برشوه های عملکرد و بنایی مانند خانواده یا رسانه جمعی رابطه می گذارد چارچوب هائی که فرهنگ برای رفتار ایجاد می کند تحت عنوان «هنجارها»^۵ شناخته می شوند. (برون^۶ و همکاران، ۲۰۰۳) هنجارها در اصل قوانینی هستند که در هر موقعیت معین شکل خاصی از رفتارها را مشخص می کنند و یا مانع شکل گیری و بروز آنها می شوند. هنجارها از ارزش های فرهنگی هر

¹ Venkatesh

² Cheung

³ Mothe

⁴ Gil

⁵ norms

⁶ Bouman

جامعه نشات می گیرند. (اگواثر^۱، ۲۰۱۴) ارزش های فرهنگی در اصل باورها و اعتقادات محکم و استواری هستند که هر آنچه را مناسب و مورد علاقه یک جمع است مثبت می کنند. مخالفت با این هنجارهای ارزشی منجر به مجازات افراد می شوند. گستره این مجازات ممکن است از عدم پذیرش جمعی تا طرد شدن از یک گروه باشد؛ بنابراین ارزش های فرهنگی باعث شکل گیری هنجارها و مجازات های مرتبط می شود و به این ترتیب بر الگوهای مصرف جوامع رابطه گذاراست.

بعد **فردگرایی** عبارت است از درجه ای که مردم یک کشور ترجیح می دهند به صورت افرادی اقدام کنند تا اینکه به عنوان عضوی از گروه. متضاد فردگرایی را می توان **جمع گرایی** نامید که به معنی فردگرایی اندک است. کاربرد این کلمه در اینجا، معنی سیاسی ندارد. در جوامع جمع گرا کودک می آموزد به گروهی که به آن تعلق دارد احترام بگذارد و زمانی که بزرگ می شوند عضوی از آن گروه باقی می مانند و انتظار دارند زمانی که با حادثه ای مواجه می شوند گروه از آنها حمایت کند. در مقابل آنها باید در طول عمر خود به گروه وفادار بمانند. در جوامع فردگرا، کودک خیلی زود می آموزد که به خود به عنوان من فکر کند بجای اینکه به عنوان یخشی از ما بیاندیشد. آن انتظار دارد روزی روی دو پای خود بایستد و هیچ حمایتی را از سایر گروهها دریافت نکند و بنابراین نیازی به داشتن وفاداری قوی احساس نمی کند (ریسینگر^۲ و همکاران، ۲۰۱۰).

یک حقیقت پایه از زندگی انسان راجع به آینده غیر قطعی است و ابزار و روش هایی که انسان تلاش می کند از عهده این عدم قطعیت برآید، تکنولوژی، قانون، مذهب است؛ اما ما همیشه با یک آینده غیر قطعی رو به رو هستیم و از آن آگاهیم؛ بنابراین از آنجا که عدم قطعیت تا حد زیاد باعث فشار و اضطراب می شود، جامعه باید روش هایی را توسعه دهد که از عهده زندگی در کنار آینده غیر قطعی برآید. تکنولوژی، قانون، مذهب ابزاری می شوند که از ما در برابر غالب شدن عدم قطعیت دفاع می کنند.

اجتناب از عدم قطعیت می تواند به این صورت تعریف شود که حدی که اعضای یک فرهنگ با موقعیت های ناشناخته و غیر قطعی احساس تهدید می کنند. آن همچنین متدهایی را در جامعه تعیین می کند که از عهده جنبه های ناشناخته و غیر قطعی آینده برآید. (ریسینگر و همکاران، ۲۰۱۰) جوامع و فرهنگ های مختلف با عدم قطعیت در روش های مختلف سرو کار دارند و این ها از طریق نهادهایی مثل مدرسه، خانواده، دولت انتقال داده می شود و تقویت می شود؛ و آن ها منعکس شده در ارزش های جمع گرایی از مردم در هر جامعه مخصوص است. برای نمونه، تکنولوژی، قوانین و تشریفات مذهبی برخی از روش هایی هستند که از عهده عدم قطعیت در اداره بر می آیند (اگواثر^۳، ۲۰۱۴).

صداقت در قالب سرمایه اجتماعی

¹ Aguirre

² Reisinger

³ Aguirre

سرمایه اجتماعی یکی از جدیدترین انواع سرمایه است که امروزه مورد توجه بسیار از محققان قرار گرفته است. از سرمایه اجتماعی تعریف‌های گوناگونی بیان شده است و صاحب نظران از دیدگاه‌های مختلف سرمایه اجتماعی را تعریف کرده‌اند: (تری کیم^۱ و همکاران، ۲۰۱۳) ناهایت و گوشال (۱۹۹۸) گسترش اعتماد و شبکه روابط بین افراد را سرمایه اجتماعی نامیده و آن را یکی از قابلیت‌ها و دارایی‌های مهم اداره ی تلقی میکنند. سرمایه اجتماعی، درباره انسجام، اعتماد و تسهیل راهاندازی یک کسب و کار است که این عوامل از روابط اجتماعی در خانواده، دوستان، همکاران و دیگران استخراج میشوند. این روابط باعث دسترسی به منابع ارزشمند مانند اطلاعات، رابطه گذاری، انسجام و در نتیجه توانمندشدن اقدامات خواهد شد. سرمایه اجتماعی از مفاهیم نوینی است که نقش بسیار مهمتری نسبت به سرمایه فیزیکی و انسانی در اداره ها و جوامع، ایفا میکند. امروزه در جامعه شناسی و اقتصاد و به تازگی در مدیریت و اداره، مفهوم سرمایه اجتماعی به صورت گستردهای مورد استفاده قرار گرفته است. مفهوم سرمایه اجتماعی به پیوندها و ارتباطات میان اعضای یک شبکه به عنوان منبعی با ارزش اشاره دارد و با خلق هنجارها و اعتماد متقابل، موجب تحقق اهداف اعضا میشود. در غیاب سرمایه اجتماعی، سایر سرمایه ها اثربخشی خود را از دست داده و پیمودن راههای توسعه و تکامل فرهنگی و اقتصادی ناهموار و دشوار میشود. از طریق اعتماد و پایداری، سرمایه اجتماعی باعث ایجاد احساس امنیت کارمندان در ارایه پیشنهادات و پذیرش چالش های جدید می شود.

پیشینه پژوهش

در اینجا به برخی از تحقیقات داخلی و خارجی در زمینه تحقیق اشاره می گردد:

حسین پور و همکاران (۱۳۹۵) به بررسی رابطه فرهنگ اداره ی بر بکارگیری فن آوری اطلاعات و ارتباطات در شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب پرداختند. به همین دلیل، تعداد ۳۳۰ پرسش نامه تهیه و بین کارمندان و کارگران شرکت توزیع شده است. نتایج مطالعه نشان می دهد که بین مولفه های ثبات و یکپارچه سازی، انطباق پذیری در اداره، رسالت اداره، درگیر شدن در اداره و به کار گیری فن آوری اطلاعات و ارتباطات رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. لذا اداره از طریق توجه به فرهنگ و شناخت فرهنگ موجود اداره و تجزیه و تحلیل آن و خلق ارزشهای مناسب در حمایت از فرهنگ مطلوب میتواند در راستای به کار گیری موثر تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات اداره نقش مهمی را ایفا نماید.

حیدری و همکاران (۱۳۹۵) به بررسی نقش تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات پیرامون سبک زندگی فرهنگی روستایان شهرستان مشکین شهر پرداختند. این تحقیق از لحاظ هدف، توسعه‌ای و از لحاظ ماهیت، توصیفی و پیمایشی و نیز از نوع تحلیلی است. جامعه آماری این پژوهش، شامل تمام روستاهای دارای دفاتر ICT روستایی شهرستان مشکین شهر است. برای برآورد حجم نمونه از روش نمونه گیری کوکران با سطح اطمینان ۹۵ درصد و احتمال خطای ۵ درصد استفاده شده است. در این تحقیق روش گردآوری داده‌ها برای پاسخ‌گویی به سئوالات تحقیق، به دو صورت اسنادی (داده‌های

¹ Terry Kim

ثانویه) و پیمایشی (داده‌های اولیه) و ابزار مورد استفاده در روش پیمایشی پرسش‌نامه و مصاحبه بوده است. روایی صورتی پرسش‌نامه توسط پانل متخصصان مورد تایید قرار گرفت. مطالعه راهنما در منطقه مشابه جامعه آماری با تعداد ۳۰ پرسش‌نامه صورت گرفت و با داده‌های کسب شده و استفاده از فرمول ویژه کرونباخ آلفا در نرم افزار SPSS، پایایی بخش‌های مختلف پرسش‌نامه تحقیق ۰/۷۵ الی ۰/۸۴ بدست آمد. در نهایت نتایج تحقیق نشان داد که به جز متغیرهای افزایش تفریح و احساس تعلق بین تمامی متغیرهای تحقیق و بهره‌گیری از خدمات فن آوری اطلاعات و ارتباطات رابطه معنی‌داری وجود دارد. در نهایت، با توجه به نتایج پژوهش پیشنهادات کاربردی ارائه شده است.

بهاری و همکاران (۱۳۸۹) به بررسی نقش تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات (ICT) را در بهبود مدیریت فرهنگی (مطالعه موردی: اداره فرهنگی هنری شهرداری تهران) پرداختند. این پژوهش براساس هدف تحقیق، از نوع کاربردی است و برحسب نحوه گردآوری داده‌ها (طرح تحقیق) روش پژوهش در تحقیق حاضر، پیمایشی و از نوع توصیفی (غیرآزمایشی) است. شیوه و ابزار در نظر گرفته شده برای جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش، پرسشنامه است. جامعه آماری این پژوهش مدیران فرهنگی هستند که در مجموع ۲۸۷ مدیر را شامل می‌شوند که برای انتخاب نمونه مورد نظر از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای استفاده گردید و تعداد ۷۳ نفر از آنها به عنوان نمونه انتخاب شدند. نشان می‌دهد که استفاده از تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات (ICT) در بهبود مدیریت خدمات فرهنگی، افزایش بهره‌وری مدیران فرهنگی در راستای مؤلفه مشتری‌محوری، کاهش هزینه‌ها و افزایش سرعت ارائه خدمات و محصولات فرهنگی مؤثر می‌باشد.

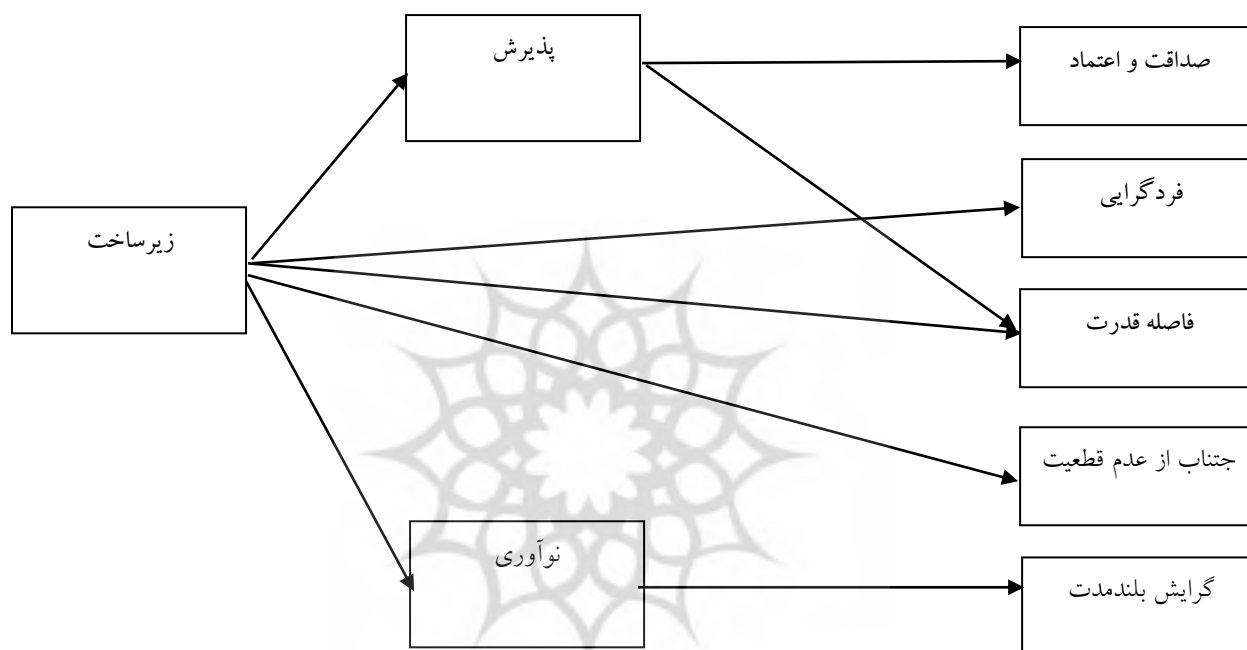
صالحان^۱ و همکاران (۲۰۱۸) به اندازه‌گیری روابط بین تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات و ارزشهای فرهنگ ملی پرداختند. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که تکنولوژی یک پیش‌بینی‌کننده مهم دو بعد از ارزش‌های فرهنگ ملی هافستند سنی فردگرایی بالاتر و فاصله قدرت پایینتر می‌باشد. نتایج همچنین نشان دهنده رابطه تکنولوژی بر اعتماد و صداقت در بازارهای مالی از طریق افزایش شفافیت می‌باشد.

ولاک و آدلر (۲۰۱۷)، تحقیقی با عنوان مهارت‌هایی که باعث بهبود سودآوری می‌شوند: رابطه بین مدیریت پروژه، قابلیت‌های تکنولوژی اطلاعات و سودآوری شرکت‌های کوچک تا متوسط انجام دادند. در این تحقیق فرض بر این بوده است که استفاده از مدیریت پروژه و قابلیت‌های تکنولوژی اطلاعات برای عملکرد تجاری اداره، مناسب می‌باشد. این پژوهش، فرضیه ذکر شده را از طریق آزمایش رابطه مثبت استفاده از مدیریت پروژه و قابلیت‌های تکنولوژی اطلاعات بر روی میزان فروش کل کار و سودآوری، مورد بررسی قرار داده است. داده‌های این پژوهش از دو نظرسنجی طولی دولتی، شامل شرکت‌های کوچک تا متوسط در کشور استرالیا به دست آمده است. مدل‌ها برای توصیف رابطه بین مدیریت پروژه، قابلیت‌های تکنولوژی اطلاعات، سودآوری و کل فروش با استفاده از روش رگرسیون خطی چندگانه و رگرسیون لجستیک دوتایی ایجاد گردیدند. نتایج این تحقیق نشان داد که هنگام کنترل رابطه سایر مهارت‌های تجاری، مدیریت پروژه و قابلیت‌های تکنولوژی اطلاعات رابطه مثبت و خاصی بر فروش و سودآوری دارند.

¹ Salehan

تن، وانگ و سدرا (۲۰۱۷)، تحقیقی با موضوع چابکی عملیاتی تکنولوژی اطلاعات: رویکرد وابستگی انجام دادند. آن‌ها در تحقیق خود، مدلی را ارائه داده‌اند که نشان می‌دهد چگونه می‌توان از آن برای به انجام رساندن چابکی عملیاتی در یک شرکت استفاده نمود. مدل ارائه شده، چابکی عملیاتی تکنولوژی اطلاعات، قابلیت‌های جدید مدیریت منابع، روند مذاکره و اقدامات مدیریتی برای استفاده از تکنولوژی اطلاعات در زنجیره تأمین را نشان می‌دهد. یافته‌های این تحقیق، مدیران را قادر می‌سازد که با روش بهتری قابلیت‌های تکنولوژی اطلاعات را به کارگیرند و در جهت دستیابی به چابکی عملیاتی گام بردارند.

مدل مفهومی پژوهش

شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش (صالحان و همکاران، ۲۰۱۸)

روش شناسی تحقیق

پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی و از نظر روش تحقیق در زمره تحقیقات توصیفی پیمایشی قرار می‌گیرد. اطلاعات به روش کتابخانه‌ای و میدانی گردآوری شده است. روش نمونه‌گیری در این پژوهش نمونه‌گیری سرشماری با استفاده از پرسشنامه استاندارد صالحان و همکاران (۲۰۱۸) در قالب مقیاس لیکرت طراحی شده است. جامعه آماری در این پژوهش شامل کلیه کارکنان ساختمان ستادی در شهر اهواز می‌باشد. حجم نمونه آماری مورد نیاز پژوهش ۶۲ نفر تعیین شد. برای اندازه‌گیری متغیرها، از سؤالات چندگزینه‌ای و مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت استفاده شده است. در این تحقیق، علاوه بر این استاندارد بودن ابزار جمع‌آوری داده‌ها، برای اطمینان بیشتر از روش روایی منطقی از نوع ظاهری (توسط اساتید و سایر خبرگان در دسترس) استفاده شده است. در پژوهش حاضر پس از مطالعه مقدماتی (پایلوت) در

یک نمونه ۲۰ نفری و بازگشت پرسشنامه‌ها، داده‌های جمع‌آوری شده به نرم‌افزار Spss ۲۶ وارد و مشخص شد که پرسشنامه‌های تحقیق از پایایی بسیار بالایی برخوردار است چراکه پس از محاسبه آلفای کرونباخ مقدار عددی این ضریب برای پرسشنامه استاندارد در حالت کلی برابر ۰,۹۱۵ شد. توزیع سوالات پرسشنامه و ضریب آلفای کرونباخ آنها در جدول زیر بیان شده است.

جدول (۱): ارتباط میان متغیرها و سوالات پرسشنامه

ردیف	متغیر	سوالات	الفای کرونباخ	منبع
۱	زیرساخت	۵-۱	۰,۸۶۰	صالحان ^۱ و
۲	پذیرش	۸-۶	۰,۹۰۵	همکاران (۲۰۱۸)
۳	نوآوری فناورانه	۱۰-۹	۰,۹۰۱	
۴	صداقت	۱۳-۱۱	۰,۹۶۳	
۵	فردگرایی	۱۷-۱۴	۰,۹۱۱	
۶	فاصله قدرت	۲۰-۱۸	۰,۹۰۸	
۷	اجتناب از عدم اطمینان	۲۷-۲۱	۰,۹۳۲	
۸	گرایش بلند مدت	۳۰-۲۸	۰,۹۱۲	

برای تجزیه و تحلیل استنباطی داده‌های تحقیق و به منظور بررسی رابطه هم‌زمان چند متغیر مستقل بر متغیر وابسته از تکنیک مدل‌سازی معادلات ساختاری در نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس (PLS) استفاده شده است. به دلیل کم بودن حجم نمونه آماری و به روز بودن نرم افزار و پیچیده بودن مدل (تعداد زیاد سازه‌ها) از نرم افزار SmartPLS2 استفاده شده است (عاقلی و همکاران، ۱۳۹۹)

یافته های پژوهش

برازش مدل اندازه گیری

در روش مدل‌سازی معادلات ساختاری در Smart Pls برای بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری سه معیار پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده می‌شود.

بر طبق نظر فورنل و لارکر^۲ (۱۹۸۱) پایایی در روش PLS با استفاده از ضرایب بارهای عاملی، ضرایب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی (CR^۳) سنجیده می‌شود. بار عاملی مقدار عددی است که میزان شدت رابطه میان یک متغیر پنهان و متغیر آشکار مربوطه را طی فرآیند تحلیل مسیر مشخص می‌کند. هرچه مقدار بار عاملی یک شاخص در رابطه با یک سازه

^۱ Salehan

^۳ Composite Reliability

مشخص بیشتر باشد، آن شاخص سهم بیشتری در تبیین آن سازه ایفا می‌کند. همچنین اگر بار عاملی یک شاخص منفی باشد، نشان‌دهنده تأثیر منفی آن در تبیین سازه مربوطه می‌باشد. به بیان دیگر سؤال مربوط به آن شاخص به صورت معکوس طراحی شده است.

جدول (۲): پایایی ترکیبی، کرونباخ و روایی همگرا و مقادیر مشترک

متغیر	گویه ها	بار عاملی	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی	میانگین واریانس استخراجی	مقادیر اشتراکی	$\overline{R^2}$
زیرساخت تکنولوژی	q1	0.939	0.962	0.971	0.869	0.869	-
	q2	0.948					
	q3	0.948					
	q4	0.927					
	q5	0.900					
پذیرش تکنولوژی	q6	0.874	0.905	0.933	0.778	0.778	0.741
	q7	0.873					
	q8	0.883					
	q9	0.898					
نوآورانه تکنولوژی	q10	0.943	0.881	0.944	0.893	0.893	0.662
	q11	0.947					
اعتماد	q12	0.911	0.894	0.934	0.825	0.825	0.649
	q13	0.916					
	q14	0.898					
فردگرایی	q15	0.830	0.909	0.932	0.733	0.733	0.717
	q16	0.875					
	q17	0.871					
	q18	0.859					
	q19	0.846					
فاصله قدرت	q20	0.870	0.876	0.924	0.802	0.802	0.732
	q21	0.924					
	q22	0.893					
اجتناب از عدم قطعیت	q23	0.894	0.900	0.930	0.770	0.770	0.622
	q24	0.900					
	q25	0.892					
	q26	0.822					
گرایش بلند مدت	q27	0.892	0.922	0.945	0.810	0.810	0.623
	q28	0.909					
	q29	0.923					
	q30	0.876					

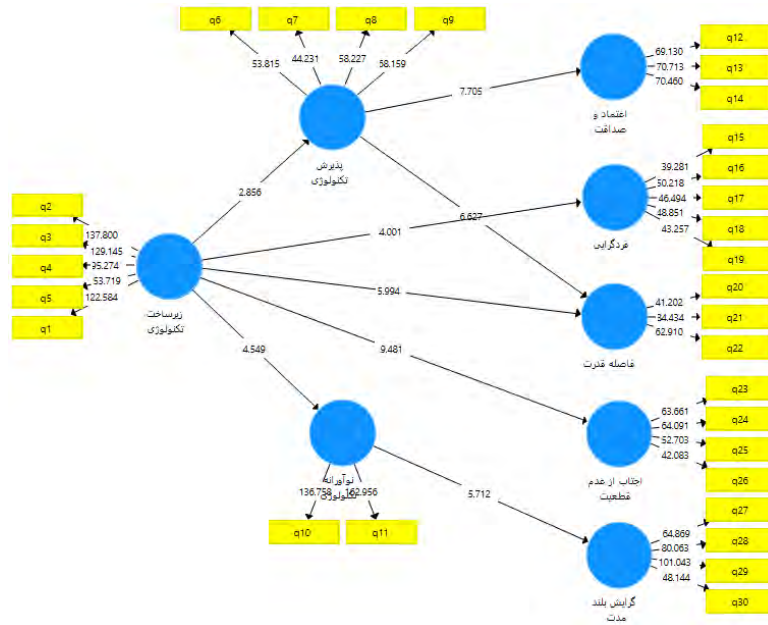
ملاک مناسب بودن ضرایب بارهای عاملی، ۰/۴ می‌باشد... در پژوهش حاضر همانگونه که از جدول شماره ۲ مشخص است، تمامی ضرایب نشان از مناسب بودن این معیار دارد. کلیه بارهای عاملی بالای ۰,۴ می‌باشند و در سطح اطمینان ۹۹ درصد معنادار هستند که این مطلب نشان‌دهنده آن است که شاخص‌ها (متغیرهای نشانگر)، متغیرهای مفهومی را به خوبی تبیین می‌کند. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، بررسی‌ها نشان می‌دهد مقدار ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی همه

عدم قطعیت								
اعتماد و صداقت	0.801	0.908						
زیرساخت تکنولوژی	0.789	0.783	0.932					
فاصله قدرت	0.827	0.757	0.822	0.896				
فردگرایی	0.821	0.788	0.847	0.838	0.856			
نوآورانه تکنولوژی	0.830	0.827	0.814	0.793	0.776	0.945		
پذیرش تکنولوژی	0.828	0.805	0.861	0.828	0.841	0.877	0.882	
گرایش بلند مدت	0.850	0.779	0.785	0.846	0.806	0.789	0.816	0.900

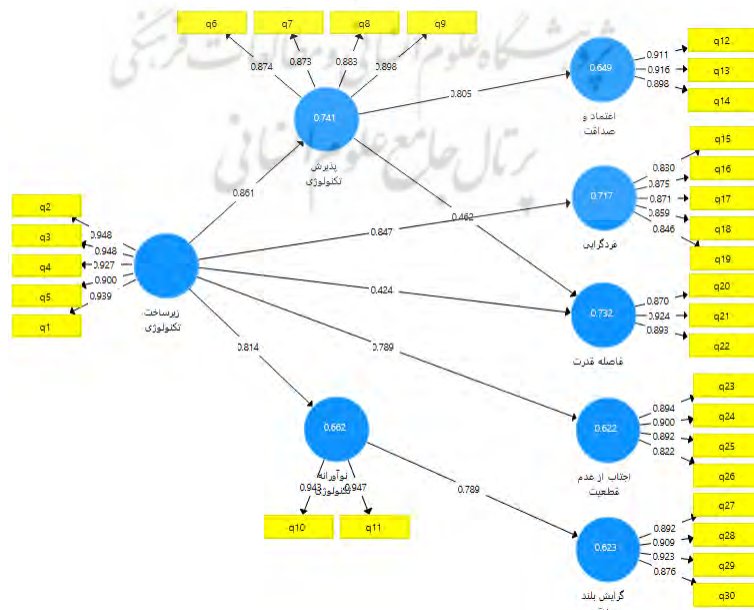
بر اساس مطالب عنوان شده و نتایج حاصل از خروجی نرم افزار Smart PLS در جداول فوق نشان دهنده این است که مدل های اندازه گیری از روایی (همگرا و واگرا) و پایایی (بار عاملی، ضریب پایایی ترکیبی و ضریب آلفای کرونباخ) مناسب برخوردار می باشد.

برازش مدل ساختاری با استفاده از ضرایب T به این صورت است که این ضرایب باید از $1/96$ بیشتر باشد تا بتوان در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار بودن آن ها را تایید نمود.

شکل (۲): آماره تی

شکل ۲ مشخص نموده است که تمامی مسیرهای بین متغیرهای مدل مورد تأیید قرار گرفته است و معنادار می باشند. دومین معیار برای بررسی برازش مدل ساختاری در یک پژوهش ضرایب R^2 مربوط به متغیرهای پنهان درونزای (وابسته-ی) مدل است. R^2 معیاری است که نشان از رابطه متغیرهای برونزا بر یک متغیر درونزا دارد و سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی R^2 در نظر گرفته می شود و در صورتی که در یک مدل، یک سازهی درونزا توسط تنها یک یا دو سازهی برونزا تحت رابطه قرار گیرد، مقدار R^2 از ۰/۳۳ به بالا نشان از قوت رابطهی بین آن سازه و سازهی درونزاست (عاقلی و همکاران، ۱۳۹۹).

شکل (۳): مدل در حالت ضرایب استاندارد بار عاملی

معیار مذکور درون دواير مربوط به مدل ساختاری پژوهش نشان داده می‌شوند و برای مدل ساختاری این پژوهش با توجه به اینکه دو متغیر مکون درون‌زا موجود می‌باشد طبیعی است که عدد درون دو دایره دیگر برابر صفر می‌باشد. شکل فوق مشخص نموده است که در این پژوهش هر دو معیار بالاتر از ۰,۶۷ (ملاک مقادیر قوی) می‌باشند، لذا مدل ساختاری از منظر این معیار نیز دارای برازش مناسبی می‌باشد.

جدول (۴): ضرایب رگرسیونی و آماره تی

ردیف	توضیح	آماره تی T-Value	ضریب مسیر	نتیجه آزمون
۱	پرساخت تکنولوژی ← پذیرش تکنولوژی	۲/۸۵۶	۰/۸۶۱	آیید فرضیه
۲	پرساخت تکنولوژی ← نوآوری فناورانه	۴/۵۴۹	۰/۸۱۴	آیید فرضیه
۳	پرساخت تکنولوژی ← فردگرایی	۴/۰۰۱	۰/۸۴۷	آیید فرضیه
۴	پرساخت تکنولوژی ← فاصله قدرت	۵/۹۹۴	۰/۴۲۴	آیید فرضیه
۵	پرساخت تکنولوژی ← اجتناب از عدم اطمینان	۹/۴۸۱	۰/۷۸۹	آیید فرضیه
۶	نوآوری فناورانه ← گرایش بلند مدت	۵/۷۱۲	۰/۷۸۹	آیید فرضیه
۷	پذیرش تکنولوژی ← صداقت	۷/۷۰۵	۰/۸۰۵	آیید فرضیه
۸	پذیرش تکنولوژی ← فاصله قدرت	۶/۶۲۷	۰/۷۸۹	آیید فرضیه

نتیجه گیری

در کشور ما اگر چه گام هایی در بکارگیری تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات در زمینه های مختلف برداشته شده است ولی موضوع هنوز ناشناخته مانده است. چنانچه مدیریت را یک اقدام نظام یافته جهت تحقق اهداف اداره بدانیم، نقش فناوری اطلاعات در طراحی نظام و دستیابی به اهداف به خوبی قابل تبیین است. اطلاعات در اداره های ما کمتر به عنوان یک دارایی اداره ی تلقی میشود و کمتر به نقش استراتژیک آن در تصمیم گیریها و تحقق اهداف توجه میشود. این اداره ایجاد ارتباطات متقابل و پاسخگویی به مخاطبین را ضامن بقا و توسعه خودمی داند، از این رو در تعامل با مخاطبین به برقراری ارتباطات دوسویه و ارائه خدمات و محصولات فرهنگی -آموزشی به صورت متنوع و متناسب با نیازگروههای مختلف مخاطبین، توجه خاصی می نماید. بنابراین کاملاً آشکاراست که با تغییرات ناشی از فناوری اطلاعات، این اداره نیز، دستخوش تغییراتی میشود که برای بهره مندشدن از این محیط جدید، نیازمند ترکیب علم و دانش موجود با اطلاعات رایانه ای و ارتباطات است که بادر نظر گرفتن روند توسعه فناوری از جهت کوچک ترشدن،

افزایش سرعت و کاهش هزینه ها، پرداختن به این مهم بیش از پیش ضروری است. یکی از مهمترین تحولات در عصر تحول از جامعه صنعتی به جامعه اطلاعاتی، ظهور تکنولوژیهای اطلاعات و ارتباطات، همراه با مزایای نهفته بسیار آن است که شاخصترین آن تکنولوژیها و سامانه های اطلاعاتی است که هم خود از سرعت و دقت بالایی برخوردارند و همچنان موجب افزایش سرعت و دقت عملکرد افراد میشوند که نتیجه آن، بهره وری بیشتر است. در این راستا پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات بر ارزش های فرهنگی-آموزشی صورت گرفت. نتایج پژوهش نشان داد که زیرساخت های تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات بر فردگرایی، اجتناب از عدم اطمینان و فاصله قدرت رابطه معنی داری دارد. همچنین پذیرش تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات بر صداقت رابطه دارد. رابطه زیرساختهای تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات بر نوآوری فناورانه تأیید گشت. نتایج این تحقیق مطابق نتایج تحقیق صالحان و همکاران (۲۰۱۸) می باشد. یافته های این مطالعه می تواند بر غنای علمی و ادبی حیطه مورد مطالعه بیفزاید. در نهایت، محقق توانسته است ادعاهای مطرح شده در تحقیق را به نحو مطلوبی از طریق پژوهش و تجزیه و تحلیل داده های استخراجی مورد آزمون قرار دهد و به نتیجه ای مشخص در این خصوص نائل گردد. با توجه به نتایج حاصله از تجزیه و تحلیل داده های تحقیق، با توجه به فرضیاتی که مورد تأیید قرار گرفتند تا جای امکان پیشنهاداتی مطرح می گردد.

- مهندسی مجدد فرایندها در اکثر سیستم های اطلاعاتی مبتنی بر فناوری اطلاعات امری ضروری است که باید مورد توجه مسئولین و مدیران قرار گیرد.
- روشهای ارتقاء زیرساختهای فناوری اطلاعات به لحاظ نرمافزاری و سخت افزاری مورد توجه مدیران قرار گیرد.
- مدیریت یکپارچگی سیستمهای اطلاعاتی در اولویت کار مدیران قرار گیرد
- دوره های کارآموزی و کارگاههای آموزش تکنولوژی اطلاعات برای پیشرفت سریعتر کارکنان در نظر گرفته شود.
- پیشنهاد می گردد برای ارائه آموزش به جای متخصصان علوم رایانه از متخصصان حوزه تکنولوژی اطلاعات و کارشناسان سامانه استفاده کرد.

منابع

۱. عاقلی، میثم، نیک منش، شمس الدین، هاشم نیا، شهرام. (۱۳۹۹). بررسی تاثیر عوامل رهبری اداره ای بر تمایل به سوت زنی (مورد مطالعه: کارکنان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری کرج). فصلنامه توسعه مدیریت منابع انسانی و پشتیبانی، ۱-۳۵.
۲. اخوان آق قلعه، مهدی و بهروز اسکندرپور، ۱۳۹۸، تاثیر پذیرش فناوری رایانش ابری بر قابلیت های چابکی در اداره های دولتی بر اساس مدل شریفی و ژانگ در اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات اردبیل، کنفرانس بین المللی مطالعات بین رشته ای در مدیریت و مهندسی، تهران - دانشگاه تهران، موسسه پژوهشی مدیریت مدبر.
۳. صدیقه نظری، کیومرث نیاز آذری. ۱۳۹۳. بررسی تاثیر فناوری اطلاعات در نظام آموزشی. نخستین همایش ملی علوم تربیتی و روان شناسی
۴. آقای خالیدی، الهه، ۱۳۹۷، بررسی تاثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر ارزش های فرهنگی (مطالعه موردی: شهرداری منطقه ۱ کرج)، کنفرانس ملی الگوهای نوین در مدیریت و کسب و کار با رویکرد حمایت از کارآفرینان ملی، تهران، موسسه آموزش عالی نگاره.
۵. بهاری، نادر، انصاری، منوچهر، سهرابی، بابک. (۱۳۸۹). بررسی نقش تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات (ICT) در بهبود مدیریت فرهنگی (مطالعه موردی: اداره فرهنگی هنری شهرداری تهران). دانش شناسی، ۱-۱۵.
۶. جهانگیر، غلامحسین، محمد حسین دیانی / محسن نوکاریزی (۱۳۹۴) توسعه مدل پذیرش تکنولوژی اطلاعات دیویس (TAM) از طریق سنجش رابطه باورهای خودکارآمد و ناکارآمد اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد بر پذیرش سامانه اطلاعات پژوهشی (پژوهان)، مبتنی بر رویکرد شناختی-اجتماعی، سال ۵، شماره ۲: پاییز و زمستان ۱۳۹۴ - مجله پژوهشنامه کتابداری و اطلاع رسانی، ۳۱۹-۳۳۹.
۷. حسین پور، عبدالکریم و محمد ریحانی، ۱۳۹۵، بررسی رابطه فرهنگ اداره ی بر بکارگیری فن آوری اطلاعات و ارتباطات مطالعه موردی: شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، اولین کنفرانس بین المللی کارآفرینی، خلاقیت و نوآوری، شیراز، موسسه عالی علوم و تکنولوژی خوارزمی
۸. حیدری ساربان، وکیل، میرباقری هیر، میرناصر، اشتری مهرجردی، اباذر، ابراهیم زاده اسمین، حسین. (۱۳۹۵). بررسی نقش تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات پیرامون سبک زندگی فرهنگی روستاییان شهرستان مشکین شهر. فصلنامه جغرافیا (برنامه ریزی منطقه ای)، ۲۱۲-۲۰۱.
۹. لک بهزاد، جوادیان رضا (۱۳۹۰) تاثیر زیرساخت های فناوری اطلاعات در توانمندسازی کارکنان پلیس، توسعه مدیریت و منابع انسانی و پشتیبانی، ۶۰-۳۱.

۱۰. مصلح، عبدالمجید، اله یاری بوزنجانی، احمد. (۱۳۹۳). رابطه هوش اداره ی بر نوآوری فناورانه. *مطالعات مدیریت (بهبود و تحول)*، ۹۴-۶۳.

۱۱. فریبا گله داری، فردین باتمانی. ۱۳۹۷. رابطه آگاهی مدیران از اصول و روابط انسانی با رضایت شغلی دبیران در دبیرستان های دخترانه ی خرم آباد. نخستین همایش ملی پژوهش های کاربردی در مدیریت، روانشناسی و علوم تربیتی.

12. Aguirre-Rodriguez, A. (2014). Cultural factors that impact brand personification strategy effectiveness. *Psychology & Marketing*, 31(1), 70e83
13. Augusto Felício Eduardo Couto Jorge Caiado, (2014), "Human capital, social capital and organizational performance", *Management Decision*, Vol.52 Iss 2 pp.350 – 364.
14. Bouman, Z. (2002). *Society under Siege*. Cambridge: polity press.
15. Brown, K. Cultural dimensions of New Zealand entrepreneurial behavior, 16th Annual Conference of Small Enterprise Association, of Australia and New Zealand, University of Ballart, Australia. 2003
16. Chang, K.M. & Cheung, W. (2001). Determinants of the intention to use internet/www at work: a confirmatory study, *information and management*, 39(1), 1-14
17. Colin, M. Galindo, R. & Hernandez, O. (2008). "Information and communication technology as a key strategy for efficient supply chain management in manufacturing SMEs", *Procedia Computer Science*, 55, 833-842.
18. Cui, H.J. Ye, H.H. Teo, J.Li, Information technology and open innovation: A strategic alignment perspective, *Inform Manage*, 52 (2015) 348-358
19. Danming L, Qiang L, Zongling Xu, Runtian L, Weimin X. Does knowledge management matter for information technology applications in China?. *Asia Pacific J Manage*, (2008); 25: 489-507
20. Federick Betz (2003). *Managing Technological Innovation*. John WILEY and Sons
21. Gallivan, M. Srite, Information technology and culture: Identifying fragmentary and holistic perspectives of culture, *Information and Organization*, 15 (2005) 295-338
22. Ganju, P.A. Pavlou, R.D. Banker, Does information and communication technology lead to the well-being of nations? A country-Level empirical investigation, *MIS Quart*, 40 (2016) 417-430.
23. Gatignon, H. and Xuereb, J.M. (1997). Strategic orientation of the firm and new product performance. *Journal of Marketing Research*, 34(1), 77-90
24. Gil, D.N. (2009). The influence of environmental and organizational factors on innovation adoptions: Consequences for performance in public sector organizations. *Tecnovation*, ((( ))) , 888
25. Kummer, J. Recker, M. Bick, Technology-induced anxiety: Manifestations, cultural influences, and its effect on the adoption of sensor-based technology in German and Australian hospitals, *Inform Manage*, (2016).
26. Lashgari, E. Demircan, Electromyography Pattern Classification with Laplacian Eigenmaps in Human Running, *World Academy of Science, Engineering and Technology, International Journal of Electrical, Computer, Energetic, Electronic and Communication Engineering*, 11, 2017

27. Liu, H., Ke, W., Wei, K.K., & Hua, Z. (2010). "The impact of IT capabilities on firm performance: The mediating roles of absorptive capacity and supply chain agility", *Decision Support Systems*, 54(3), 1452-1462.
28. Mothe, C., & Nguyen Thi, T. (2010). The link between non-technological innovations and technological innovation. *European Journal of Innovation Management*, 13(3), 313 – 332
29. Nahapiet, J., & Ghoshal, S. (1998). Social capital, intellectual capital, and the organizational advantage. *Academy of Management Review*, 23(2), 242-266.
30. Oltean, F., Sabarwal, M.R., & Conți, L.C. (2010). "Relation between Information Technology and Performance: An Empirical Study Concerning the Hotel Industry in Mures County". *Procedia Economics and Finance*, 15, 1535-1542.
31. Phaal, R., Farrukh, C.J.P., and Probert, D.R. (2001). Technology management process assessment: a case study. *International Journal of Operations & Production Management*, 21(8): 1116-1132.
32. Reisinger, Y., & Crofts, J.C. (2010). Applying Hofstede's national culture measures in tourism research: illuminating issues of divergence and convergence. *Journal of Travel Research*, 49(2), 153-164
33. Salehan, Dan J Kim, Jae-Nam Lee, Are There any Relationships Between Technology and Cultural Values? A Country-Level Trend Study of the Association between Information Communication Technology and Cultural Values, *Information and Management* <https://doi.org/10.1016/j.im.2018.03.003>
34. Sanders, Social Media's Increasing Role In The 2016 Presidential Election. <http://www.npr.org/2016/11/07/500977344/social-media-s-role-increases-in-2016-presidential-election>, 2016 (accessed 19 August 2017)
35. Tan, F.T.C., Tan, B., Wang, W. & Sedera, D. (2010). "IT-enabled operational agility: an interdependencies perspective", *Information & Management*, 54(3), 292-303.
36. Terry Kim, T., Lee, G., Paek, S., & Lee, S. (2013). Social capital, knowledge sharing and organizational performance: what structural relationship do they have in hotels?. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 25(5), 683-704
37. Unesco. (1999). *World Communication Report: The Media and challenges of The New Technologies*. Paris: UNESCO.
38. Venkatesh, V. and Davis, F.D. (2000). A theoretical extension of the technology acceptance model: four longitudinal field studies, *Management Science*, 46 (2), 186-204.

The relationship between information and communication technology on cultural-educational values (The Case of the tax affairs office in Ahvaz)

Homa Sajadipour¹
Nazila Khatib Zanjani²

Date of Receipt: 2020/07/11 Date of Issue: 2020/07/18

Abstract

The advent of the Internet in the world led to a new generation of mass media in the world called the New Age. The rapid spread of new means of mass communication and the increase of its users at the level of the "global village" of electronics and the emergence of the world has certainly been accompanied by fundamental changes in the world. The power of transnational communications overshadowed power relations in the world in a way that overshadowed cultural and social values. The culture and education of any country is one of the most fundamental components of the identity and values of that society, which today is under the influence of the media in terms of vulnerability and may also affect individual and social values. In today's world, the media inspires thought, culture, behavior, and in fact the cultural identity of human beings and leaves a significant relationship on the general culture of societies. The media can be effective in changing the pattern and lifestyle of human beings, as well as promoting culture and spirituality among human beings and making them happier. The purpose of this study is to represent the cultural foundations and values and norms that govern society, which under the relationship of communication and new technologies of mass communication of human, family, moral and religious values are changing and transforming. Communication was based on cultural-educational values. This research is in the category of descriptive-survey research in terms of applied purpose and method. The statistical population of the present study is 62 employees of all tax staff in the city of Ahvaz. The collection tool in this study is a standard questionnaire, the reliability of this questionnaire was confirmed using Cronbach's alpha coefficient of 0.915. PLS3 structural equation modeling software was used to analyze the collected data. The results showed that technology infrastructure has a significant relationship on individualism, avoiding uncertainty and power distance. Also, the acceptance of information and communication technology is related to honesty and power distance.

Keywords

Information and Communication Technology, Innovation, Performance

¹ Master of Educational Management, Payame Noor International University, Georgia Branch, Georgia (Corresponding Author: homasajadipoor@gmail.com)

² Associate Professor, Department of Educational Sciences, Payame Noor University, Iran